
Zittingsdocument

B9-0317/2023

5.7.2023

ONTWERPRESOLUTIE

naar aanleiding van een verklaring van de Commissie

ingediend overeenkomstig artikel 132, lid 2, van het Reglement

over de oprichting van een onafhankelijk ethisch orgaan van de EU
(2023/2741(RSP))

Sven Simon
namens de PPE-Fractie

**Resolutie van het Europees Parlement over de oprichting van een onafhankelijk ethisch orgaan van de EU
(2023/2741(RSP))**

Het Europees Parlement,

- gezien de politieke beleidslijnen voor de volgende Europese Commissie 2019-2024, die op 16 juli 2019 zijn gepresenteerd,
  - gezien de mededeling van de Commissie van 8 juni 2023 getiteld “Voorstel voor een Interinstitutioneel Ethisch Orgaan” (COM(2023)0311),
  - gezien Speciaal verslag 13/2019 van de Europese Rekenkamer van 19 juli 2019, getiteld “De ethische kaders van de gecontroleerde EU-instellingen: ruimte voor verbetering”,
  - gezien de gedragscode voor de leden van het Europees Parlement,
  - gezien artikel 132, lid 2, van zijn Reglement,
- A. overwegende dat vermoedens van buitenlandse corruptie, waarbij ten minste vier huidige en voormalige leden van de Fractie van Socialisten en Democraten, alsmede personeelsleden en niet-gouvernementele organisaties (ngo’s) betrokken zijn, het publieke en politieke toezicht op de bestaande normen en praktijken binnen het Parlement en andere instellingen terecht hebben vergroot;
- B. overwegende dat de scheiding der machten van het allergrootste belang is voor de handhaving van de waarden van de Unie overeenkomstig artikel 2 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie; overwegende dat in elk staatsbestel dat de rechtsstaat eerbiedigt, uitsluitend over strafbare feiten kan worden geoordeeld door de rechterlijke macht;
- C. overwegende dat in een vroegere resolutie van het Parlement van 16 september 2021 over de versterking van de transparantie en integriteit in de EU-instellingen door de oprichting van een onafhankelijk ethisch orgaan van de EU¹ werd herinnerd aan een aantal minimumnormen die bij de toepassing en verdere ontwikkeling van het ethisch kader van de EU in acht moeten worden genomen, zoals, met name, de vrije uitoefening van het mandaat, de rechtsstaat, een eerlijke rechtsgang en het recht om beroep in te stellen;
- D. overwegende dat de Europese Rekenkamer in zijn Speciaal verslag 13/2019 betreffende het ethische kader van de EU heeft verklaard dat het Parlement, de Raad en de Commissie “grotendeels [beschikken] over adequate ethische kaders voor zowel personeel als leden”;

---

¹ PB C 117 van 11.3.2022, blz. 159.

- E. overwegende dat er op 20 mei 2021 een interinstitutioneel akkoord tussen het Parlement, de Raad en de Commissie over een verplicht transparantieregister in werking is getreden; overwegende dat de ngo's die centraal staan in het schandaal, dat bekend is onder de naam "Qatargate", niet geregistreerd waren, maar toch ongehinderd toegang hadden tot het Europees Parlement; overwegende dat opeenvolgende onthullingen aanzienlijke tekortkomingen aan het licht hebben gebracht op het gebied van toezicht en aflegging van verantwoording met betrekking tot belanghebbenden die optraden namens of met financiering van derde landen;
1. is ingenomen met het feit dat de Commissie een voorstel heeft ingediend om de bestaande kaders voor de onafhankelijkheid en integriteit van de EU-instellingen verder te versterken; stelt voor het voorgestelde samenwerkingsmechanisme de nieuwe naam "Gemeenschappelijk Orgaan voor normen in overheidsfuncties" te geven; is ingenomen met het feit dat de Commissie voornemens is de dialoog tussen de instellingen over de oprichting van dit orgaan te bevorderen overeenkomstig de politieke beleidslijnen voor de volgende Europese Commissie 2019-2024, teneinde een onafhankelijk onderzoek naar de huidige normen en regels in de instellingen mogelijk te maken;
  2. onderstreept het feit dat dit adviesorgaan een preventieve rol moet spelen door de leden van de deelnemende instellingen bewust te maken en hun richtsnoeren te verstrekken over de wijze waarop belangenconflicten kunnen worden voorkomen; merkt op dat de werkingssfeer en de bevoegdheden van een dergelijk orgaan duidelijk moeten worden omschreven om de institutionele autonomie en de verschillen, alsook de taken van zijn leden naar behoren in acht te nemen;
  3. dringt erop aan dat een duidelijk onderscheid wordt gemaakt tussen strafbare feiten, inbreuken op institutionele regels en wettig maar onethisch gedrag; merkt op dat uitsluitend de bevoegde Europese of nationale autoriteiten strafbare feiten kunnen onderzoeken; is ingenomen met het feit dat in het voorstel van de Commissie wordt verduidelijkt dat het nieuwe orgaan voor normen zich op geen enkele manier zal mengen in de onderzoekstaken van het Europees Bureau voor fraudebestrijding, het Europees Openbaar Ministerie, de nationale rechtshandavingsinstanties en met vervolging belaste autoriteiten en de Europese Ombudsman en deze op geen enkele manier zal beperken, en dat elke overlapping met hun respectieve bevoegdheden dus zal worden voorkomen, een kwestie die in de resolutie van het Parlement van 16 september 2021 onvoldoende werd behandeld;
  4. is van mening dat in een democratie leden van de wetgevende macht die wettig maar onethisch gedrag vertonen, ter verantwoording moeten worden geroepen door het publiek en het electoraat;
  5. beveelt aan de interne procedures van het Parlement voor de aanpak van inbreuken op regels, met name de gedragscode, aan te scherpen en de lijst met sancties helderder te definiëren; onderstreept het feit dat het Parlement momenteel zijn institutionele regelgevingskader aan het herzien is en concrete hervormingsmaatregelen zal nemen om de eenvoud, transparantie en doeltreffende handhaving daarvan te vergroten;
  6. merkt op dat interne regels en extra organen de abstracte mogelijkheid van toekomstig crimineel gedrag van individuele leden, voormalige leden, personeelsleden of

ambtenaren van andere Europese instellingen niet zullen wegnemen;

7. benadrukt dat ngo's in Qatargate zouden zijn misbruikt voor buitenlandse inmenging in de Europese democratie; dringt aan op een herziening van de bestaande regelgeving om de transparantie en de verantwoordingsplicht van ngo's in hun contacten met de leden te vergroten;
8. dringt met name aan op de vaststelling van robuuste normen inzake transparantie en toegang tot de instellingen voor entiteiten die zijn opgenomen in het transparantieregister, met inbegrip van ngo's; herhaalt in dit verband de noodzaak van een uitgebreide financiële screening van deze entiteiten voordat zij in het transparantieregister worden opgenomen;
9. verzoekt de Commissie nogmaals om met het oog op de transparantie en de verantwoordingsplicht van ngo's in hun contacten met de EU-instellingen een voorstel voor een ngo-verordening op te stellen met een duidelijke definitie van het werkterrein en de omvang van ngo's en van buitenlandse invloed;
10. is van mening dat deze wetgeving een duidelijk overzicht moet bieden van de vereisten voor ngo's om EU-middelen te ontvangen en bindende rapportage- en openbaarmakingsverplichtingen moet omvatten met betrekking tot financieringsbronnen en geldstromen, de naleving van de normen voor democratische verantwoordingsplicht en de eerbiediging van de waarden van de Unie, alsook duidelijke informatie over activiteiten die namens niet-EU-partijen worden verricht;
11. dringt erop aan dat dit voorstel ook betrekking heeft op transparantieplichtingen voor de Commissie, ook wat betreft de openbaarmaking van financiële, administratieve of samenwerkingsovereenkomsten en -contracten met ngo's;
12. herinnert eraan dat het "draaideurverschijnsel" ook geldt voor ngo's en dringt aan op dringende verdere bestudering van dergelijke belangenconflicten; benadrukt dat de leden in alle omstandigheden belangenconflicten moeten vermijden en zich daarom onverwijld moeten terugtrekken bij dossiers die zich op het werkterrein situeren van ngo's waarvan zij een vergoeding hebben ontvangen;
13. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Europese Raad, de Raad, de Commissie, het Hof van Justitie van de Europese Unie, de Europese Centrale Bank en de Rekenkamer.